

Jaarstukken 2022 WAA groep nv

Venlo, 17-08-2023

Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel. : 077-3898383
E-mail : info@waagroep.nl

Inhoud jaarstukken 2022

Jaarverslag	1
Directieverslag.....	2
Risicoparagraaf en weerstandsvermogen.....	4
Jaarrekening	11
Geconsolideerde balans.....	12
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	15
Geconsolideerd kasstroomoverzicht.....	16
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.....	17
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022	22
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening 2022.....	28
Enkelvoudige jaarrekening WAA groep nv 2022.....	35
Enkelvoudige balans	36
Enkelvoudige winst- en verliesrekening.....	39
Enkelvoudig kasstroomoverzicht	40
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022	41
Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening 2022.....	46
Overige gegevens	47
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	48

Jaarverslag

Directieverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2022 van WAA groep nv. Evenals vorig jaar maakt WAA groep nv in deze jaarrekening vrijwillig gebruik van het regime als structuur-NV. Voor de groepsverhoudingen verwijzen wij naar pagina 19.

Algemeen

Het afgelopen jaar (2022) was wederom een turbulent jaar. De wereld kreeg te maken met de verdere impact van de coronapandemie en de maatregelen die door overheden werden genomen om deze te bestrijden. En nét toen Covid-19 onderdeel begon te worden geworden van het nieuwe "normaal", werd de wereld in februari 2022 opgeschrikt door de inval van Rusland in Oekraïne.

Hoewel voor Covid-19 in de loop van 2022 de meeste maatregelen werden versoepeld, werden ze later soms toch weer gedeeltelijk of volledig opnieuw ingevoerd vanwege teleurstellende resultaten. Met een forse maatschappelijke impact tot gevolg. Dit gold ook voor sociale werkbedrijven, waar veel mensen werken die fysiek of psychisch kwetsbaar zijn. Voor hen is de directe lichamelijke impact van Covid-19 maar ook de indirecte impact t.a.v. het soms wel, soms niet werken geen optie en verdween de structuur die werk aan hun leven gaf. Voor iedereen derhalve maar m.n. voor de mensen uit de doelgroep bij WAA een extra moeilijke tijd die soms blijvend sporen nalaat. Vanaf juli 2022 werd de samenleving en economie geleidelijk "geopend" door de invoering van het Corona toegangsbewijs. Hoewel bijna alle maatregelen eind 2022 zijn opgeheven, is de dreiging van Covid-19 ook na 2022 blijven bestaan en moeten we ons blijvend aanpassen aan veranderende omstandigheden. Covid-19 is vanaf eind 2022 een vast onderdeel geworden van het nieuwe normale leven voor iedereen.

In februari 2022 zorgde de invasie van Rusland in Oekraïne voor veel onrust. De oorlog veroorzaakt sindsdien veel menselijk leed en had een aanzienlijke impact op de wereldeconomie, zoals een recordaantal vluchtelingen naar West-Europa en een forse inflatie door gestegen energieprijzen. Deze problemen hebben begin 2023 nog steeds invloed op het menselijk en economisch beeld van organisaties zoals de WAA. We verwachten dan ook dat 2023 opnieuw een bewogen jaar zal zijn voor hen, ondanks de afname van Covid-19 en dankzij de voortdurende oorlog in Oekraïne.

Een terugblik naar de bedrijfsvoering van WAA in 2022.

Terugkijkend op de bedrijfsvoering van WAA in 2022, is het jaar 2022 begonnen met de verwachting dat de effecten van de coronacrisis snel zouden afnemen. Jammer genoeg bleek de werkelijkheid anders te zijn en moest WAA zich blijven houden aan de richtlijnen van het RIVM. Ondanks deze obstakels is het WAA en de SW-sector toch gelukt om de dienstverlening naar klanten en medewerkers op niveau te houden en de gevolgen van Covid-19 in 2022 in financiële en organisatorische zin te beperken.

Op financieel gebied heeft WAA haar operationele doelstellingen voor 2022 ruimschoots gehaald met een fors beter positief regulier exploitatieresultaat (excl. eenmalige korting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage ad € 11.393.000) van € 691.000, in vergelijking met een begroot tekort van € 1.100.000. De toegevoegde waarde van het bedrijf is in 2022 hoger dan begroot maar lager dan in 2021 door o.a. de reguliere Wsw-organisatiekrimp, door de Covid-19 crisis en de inval door Rusland in Oekraïne. Een aantal van onze klanten is noodgedwongen moeten stoppen met de verkoop in (wit)Rusland, Wat een effect had op de inzet van onze medewerkers. Deze nadelen werden gecompenseerd door lagere loon- en organisatiekosten. In 2022 is wederom verdere geïnvesteerd in de ICT-infrastructuur met als resultaat dat in de maand augustus een nieuw ERP systeem in gebruik is genomen. Tevens is geïnvesteerd in het verder professionaliseren van de organisatie middels het uitrollen van het programma Samen Toonaangevend. In het verlengde hiervan zijn diverse bedrijfsbrede trainingen maar ook specifieke jobcoachopleidingen, Lean in SW opleiding en werkbegeleidersopleiding in 2022 ingezet.

Samen Verder!

Na ruim 7 jaar(!) is eind 2022 het strategisch plan "Samen Verder!" met een positief advies en een definitieve positieve besluitvorming hierop van alle betrokken partijen afgerond. Met als resultaat dat per 1-1-2023 de gemeente Venlo de volledige deelneming in WAA Groep nv van het Schap overneemt middels een 100% koop van alle aandelen die het Schap houdt in WAA-groep nv.

Het Schap was en blijft ook vanaf 2023 voor, door en namens haar deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor regie en toezicht op en het vorm en inhoud geven aan de uitvoering van de Wsw. Het Schap heeft de concrete begeleiding en plaatsing van haar Wsw medewerkers na 1-1-2023 onveranderd volledig neergelegd bij WAA-groep nv. WAA-groep nv zal fungeren als een zelfstandige uitvoeringsorganisatie onder de vlag van de gemeente Venlo voor primair de Wsw maar op termijn ook voor andere personen passende binnen de doelgroep uit de Participatiewet.

Op deze wijze blijft het huidige samenwerkingsverband in het Schap voor de uitvoering van de Wsw in het gebied Venlo en omstreken behouden voor de deelnemende gemeenten en blijft sprake van gezamenlijk regie, aansturing en toezicht. Tevens wordt zo de eerder beoogde integratie van Wsw en overige doelgroepen in de participatiewet bij de gemeente Venlo vorm en inhoud gegeven én is een duurzame oplossing voor het oplopende negatieve economy of scale effect in de uitvoering van sec de Wsw.

Met het doorgaan van het strategische veranderplan Samen Verder! per 1-1-2023, gaan, naast de organisatorische en bestuurlijke, ook de financiële verhoudingen en kasstromen voor alle betrokken partijen per 1-1-2023 wijzigen. Vanaf 1-1-2023 zijn de deelnemende gemeenten direct zélf financieel en volledig verantwoordelijk voor het totale subsidieresultaat Wsw (= werkgeverskosten Wsw t.o.v. rijksbijdrage Wsw c.a.). En dan niet alleen zoals t/m 2022 voor sec de Beschutte Groep Wsw, maar vanaf 1-1-2023 voor de zgn. Gele én Blauwe Groep Wsw. Tevens zal na 2022 en wel vanaf 1-1-2023 onveranderd WAA Groep nv, en indirect daarmee de gemeente Venlo als nieuwe 100% eigenaar hiervan, en dus niet meer het Schap, volledig verantwoordelijk zijn voor het operationele resultaat dat voortvloeit uit de plaatsing en begeleiding van niet Beschutte Wsw medewerkers.

WAA Groep nv heeft op basis van de bestuurlijke besluiten uit Samen Verder! per ultimo 2022 eenmalig een korting verleend op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 aan het Schap WAA Venlo e.o. ter hoogte van het verschil tussen het eigen vermogen op 31-12-2022 vóór korting in de voorlopige jaarrekening 2022 van WAA Groep nv minus het basisweerstandsniveau ad € 2,5 mio. Op basis van de cijfers 2022 in deze jaarrekening, is de verwerkte eenmalige korting voor 2022 vastgesteld op een bedrag van afgerond € 11.393.000. Eventuele majeure afwijkingen van deze voorlopige korting zullen in de loop van 2023 bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening 2022 van WAA-groep nv, op basis van de accountantsverklaring, nader worden bepaald resp. aanvullend worden verrekend.

Het concreet vorm en inhoud geven aan de integratie van WAA Groep nv en het sociale domein van de Gemeente Venlo én van meerdere en bredere doelgroepen uit de Participatiewet plaatsen in een zo regulier mogelijke werkomgeving, is binnen WAA een proces dat vanaf 2023 wordt opgepakt. Hiermee wordt een volgende stap gezet naar een nieuwe toekomst voor WAA-groep nv, met de nodige nieuwe uitdagingen. Maar ook een proces dat zowel het Schap, WAA Groep nv en haar betrokken gemeenten onveranderd met verve en met vertrouwen verder oppakken! Steeds met oog en oor vóór en ook mét de mensen die op haar overall zijn aangewezen voor een passende werkplek. Meerwaarde bieden voor haar aandeelhouder, haar klanten en voor de gehele samenleving in de regio Venlo, dat is waar WAA Groep voor blijft staan.

Ondertekening

De jaarstukken zijn opgemaakt te Venlo d.d. 10 mei 2023,

M.W.H. Paulissen,
Algemeen Directeur a.i.

R.T.M.L. Rovers,
Manager Finance en ICT

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 23 augustus 2023

Risicoparagraaf en weerstandsvermogen

In lijn met de voorschriften zoals opgenomen in artikel 239 van het Burgerlijk wetboek annex RJ 400;110c volgt onderstaand een beschrijving van de voor WAA groep nv belangrijkste directe en indirecte risico's en de wijze waarop de organisatie in 2022 hierop ageert en reageert, hiermee omgaat en hierop anticipeert voor de komende jaren in het kader van continuïteit en going concern.

Algemeen risicokenmerk en risicobereidheid (zgn. risk appetite)

WAA groep nv is als 100% dochtermaatschappij van het publiekrechtelijke lichaam WAA Venlo e.o. direct en indirect verbonden aan het publieke domein in de regio noord-Limburg. Daarnaast is zij een uitvoeringsorganisatie voor de publieke taak zijnde de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw).

Vanuit beide optieken is WAA groep nv sterk ge- en verbonden aan de "gedrags- en beroepsregels rondom recht- en doelmatigheid" zoals die gelden voor (semi)overheidsbedrijven en heeft zij een rechtmatigheids- en doelmatigheidskader dat als hoog te bestempelen is. Het risicoprofiel en de risicobereidheid, zowel voor de publieke activiteiten zoals Wsw als ook op de meer private ondernemersactiviteiten in de verschillende productmarktcombinaties, zijn daardoor terughoudend en zeer laag en passend bij het opereren van een organisatie in de vrije markt vanuit een (semi)publiek domein.

Alle investeringen, uitgaven en hieraan ge- en verbonden huidige en toekomstige (financiële) verplichtingen en risico's van WAA groep nv worden gemeten en afgezet tegenover de doelrealisatie die verbonden is aan haar primaire taak: het bieden van passende arbeid in een zo regulier mogelijke omgeving voor alle mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die op haar zijn aangewezen. Bij alle uitgaven wordt een ruime afweging gemaakt tussen huidige en toekomstige kosten, verplichtingen en risico's in verhouding tot doelrealisatie. Hierbij geldt dat WAA groep nv een hoge mate van terughoudendheid kent in het aangaan van verplichtingen resp. risico's in het algemeen, zowel inhoudelijk als in de tijd; primair is WAA zich bewust van het feit dat haar organisatie afbouwt, geen grote, langlopende verplichtingen meer wil en kan dragen en dat grotendeels met publieke middelen wordt gewerkt waarmee de organisatie een publieke, maatschappelijke taak te vervullen heeft. Het doel is juist, tijdig en volledig uitvoering te geven aan de Wsw voor, door en namens het Schap WAA Venlo e.o. en de in haar deelnemende gemeenten. De ondernemersactiviteiten die daarbij ontplooid moeten worden om passende arbeid in combinatie met inkomstenstromen in te vullen, zijn een middel hiertoe en moeten passend zijn voor en binnen de wettelijke Wsw-opdracht.

Risicoanalyse

De risico's voor WAA groep nv zijn te onderscheiden in:

1. (Ondernemers)risico's in de bedrijfsvoering

- **Risico uit hoofde van ondernemerschap**

Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert. Dit is wederom gebleken in 2022 waar nadrukkelijk de gevolgen zichtbaar zijn gebleven van de voortdurende zogenaamde coronacrisis. Deze heeft zowel menselijk als financieel een zeer forse impact op het sociale, maatschappelijke én economische leven van mensen en organisaties. De groei van de Nederlandse economie in 2022 was hoger (4,5%) dan in de omringende landen en ook groter dan gemiddeld in de Europese Unie.

- **Risico oorlog in Oekraïne.**

Op 24 februari 2022 heeft Rusland Oekraïne aangevallen, wat tot gevolg heeft gehad dat er sancties tegen Rusland zijn opgelegd. Dit heeft geleid tot een toenemende inflatie, afnemende economische groei, stijgende energieprijzen en verminderde koopkracht. Sommige klanten van de WAA groep zijn afhankelijk van handel met Rusland. Hierdoor hebben zij te maken met dalende omzetten. De WAA groep bevindt zich nog in onzekerheid over de impact van deze ontwikkelingen. Het is daarom belangrijk om de ontwikkelingen te blijven volgen. Desondanks is de WAA groep momenteel financieel stabiel en bestand tegen eventuele toekomstige crises. De jaarrekening van de WAA groep nv over 2022 is opgesteld onder de voorwaarde van going concern.

- **Risico ontwikkeling gesubsidieerde loonkosten in relatie tot subsidie**

In Mei 2022 heeft het kabinet besloten het wettelijk minimumloon in twee stappen te verhogen met 7,5% om de koopkracht van de minima sneller te verbeteren. Het gevolg van deze maatregel zal zijn dat de loonkostenontwikkeling Wsw personeel sterker zal stijgen dan op basis van de lopende CAO te verwachten was. Hierdoor ontstaat er een extra, oplopende druk op het subsidieresultaat. Tevens zorgt dit voor een druk op de loonschalen die nu buiten minimumloon vallen. En ondanks dat het subsidieresultaat met ingang van 2023 voor risico en rekening komt van de deelnemende gemeenten, kan WAA hiermede te maken krijgen omdat financiële druk bij haar gemeenten altijd direct en/of indirect kan leiden tot minder middelen die een gemeenten beschikbaar heeft en kan stellen voor resp. ten behoeve van de operationele activiteiten die bij WAA Groep blijven. De vraag is of en zo ja in welke mate (zowel in tijd en/of geld) dit gecompenseerd kan en zal worden door het Rijk middels aanvullende aanpassing in de rijksbijdrage Wsw. Elke verandering van loonkosten Wsw en/of rijksbijdrage is altijd direct en/of indirect van belang voor de (financiële) huishouding van een Sw-bedrijf en derhalve ook voor WAA en altijd van belang.

- **Risico ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als (in het verlengde hiervan) deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is in de huidige begrotingen c.a. van WAA beperkt rekening gehouden met mogelijke negatieve economische resp. arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2022 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA jaarlijks herijkt. Per medio 2018 zijn alle vervreemdingstrajecten incl. de vervreemding van Wsw Beschut naar gemeenten afgerond. WAA is daarmee vanaf 2019 omgevormd tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe'/niet-beschutte Wsw-groep). Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de herijking van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen, zoals o.a. het optimaliseren van detacheringstarieven door meer te sturen op verdienvermogen van medewerkers en/of diversificatie van klanten en substitutie naar meer rendabele plaatsingen, maar ook het proces van verder optimaliseren van werkprocessen en de informatievoorziening overall via een projecten als "Ik ga voor WAA" en "In

Control" zijn maatregelen die genomen worden om dit risico te mitigeren. Maatregelen die direct een effect hebben op de exploitatie van WAA groep nv vanaf 2020 en verder.

- **Risico transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet, bij een IVA etc. geldt dit niet. Zeker omdat de meeste Wsw-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een direct financieel risico voor WAA tot en met 2022 en vanaf 2023 direct voor haar gemeenten en indirect voor WAA.

- **Risico AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AVG-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. Ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen als gevolg van malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's algemene maatregelen genomen en vanaf 2022 zelfs specifieke maatregelen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en er dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de Wsw vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien er op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving werkt voor WAA zelfs nog sterker door dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat gemiddelde leeftijd van het personeel in elk opzicht hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere

uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor (semi-) publiekrechtelijke organisaties van toepassing. Alle activiteiten die via het principe van volkomen concurrentie in een reguliere marktomgeving opereren, worden vanaf 2016 beschouwd als belast met vennootschapsbelasting (Vpb). Hierbij maakt het dan niet uit of e.e.a. vanuit het privaatrechtelijke of publiekrechtelijke regime is georganiseerd; het doel i.c.m. de aard van de activiteiten is dan bepalend voor de belastingplicht. WAA groep nv als overheids-nv met haar werkactiviteiten valt onder de bepalingen van de nieuwe Wet Vpb. In deze nieuwe wet zijn diverse vrijstellingen opgenomen, o.a. voor zgn. Wsw-uitvoerders. WAA groep nv valt met terugwerkende kracht onder deze Wsw-vrijstelling in de Wet "Vpb voor overheidsbedrijven" als uitvoerder van een hogere overheidsopdracht zijnde uitvoering Wsw en zonder winstoogmerk en heeft met ingang van 2016 een formele en materiele vrijstelling voor de Vpb met een formele goedkeuring van de Belastingdienst op dit standpunt. De deelnemingen van WAA groep nv zijn in dat traject formeel wel Vpb-plichtig maar materieel (onder de deelnemersvrijstelling in deze wet) vrijgesteld van Vpb. Vooralsnog is vennootschapsbelasting voor WAA groep nv c.a. derhalve geen issue maar dat is natuurlijk geen garantie dat dit ook in de toekomst zo blijft. De vennootschapsbelasting voor overheidsbedrijven is namelijk nog volop in ontwikkeling en het is zeker niet uit te sluiten dat de huidige wet en de daarin opgenomen vrijstellingen in de toekomst onderwerp van herbezinning en herziening zijn. Ook de activiteiten van WAA groep nv zitten in een bepaalde dynamiek en kunnen verschuiven waardoor (delen) van WAA groep nv in de toekomst binnen het Vpb-regime verschuiven en dan buiten vrijstellingen vallen. Ondanks het feit dat er op dit punt nu geen risico is, blijft dit wel een issue dat onverminderd aandacht verdient en binnen de risicoscope valt.

WAA betaalt voor de medewerkers in het kader van de Wet sociale werkvoorziening een vaste premie voor de Werkhervattingskas (WHK). Voor Wsw werknemers geldt op basis van Artikel 2.9 Besluit Wfsv, een vervangende premie. Art 38a ziet nl toe op een andere premiestelling voor Wsw. Van deze premie wordt conform gangbare methodiek in Sw land en op basis van art 34 besluit Wfsv max 50% netto verhaald op de Wsw-werknemers. In heel den lande is dat nu overall gangbare mores. Momenteel is er een fiscaal onderzoek lopende naar de correcte toepassing van die inhouding. Mocht dat leiden tot een correctie op deze inhouding, dan is er een risico op aanzienlijke nabetalingen van ingehouden premiedelen aan Sw-medewerkers. In de loop van 2023 wordt er t.a.v. dit punt een definitief fiscaal standpunt verwacht.

- **Risico (voormalig) eigenaarschap en onderhoud van kapitaalgoederen**

WAA groep nv heeft begin 2018 alle voor de uitvoering van haar Wsw-taak gebouwen, machines e.d. als kapitaalgoederen afgestoten en niets meer in eigendom. Ondanks het feit dat WAA groep nv geen eigenaar is van de ondergronden en het Schap van mening is dat er momenteel geen sprake is van verdere grote en onbekende milieurisico's en/ of vervuiling van ondergronden c.a., is hier voor WAA groep nv als voormalig eigenaar van de opstallen een latent risico aanwezig. Er is immers altijd latent risico op verdere vervuilingen c.a. die nog niet bekend zijn. Of een risico dat de huidige vervuilingen groter en ernstiger zijn dan eerder aangenomen. Risico's die met de vervreemding van de panden aan de Edisonstraat in 2017 en de verkoop van de Kwekerij en overdracht van de gronden begin 2018 aan een derde partij zijn afgekocht en/of af gefinancierd en derhalve ook sterk gereduceerd. Maar nog immer latent aanwezig.

2. (Publieke) Risico's uit hoofde van de uitvoering van de Wsw

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw als gevolg van de doorlopende en oplopende rijksbezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid tóch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit was tot en met 2022 nadrukkelijk een risico voor WAA. En ondanks dat dit vanaf 2023 o.b.v. de nieuwe financiële afspraken en verhoudingen van Samen Verder primair een risico is voor de deelnemende gemeenten, is dit wel iets dat indirect voor WAA Groep nv van belang blijft. Gemeenten zijn en blijven immers primair opdrachtgever voor WAA groep nv en de aard en omvang van bij een gemeente beschikbare middelen voor uitvoering van de Wsw zijn indirect onveranderd nadrukkelijk bepalend voor welke middelen hieruit beschikbaar zijn en gesteld kunnen worden voor de Wsw en dus voor de exploitatie van WAA !

Het zal duidelijk zijn dat álle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, en ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap en daarmee ook van WAA groep nv, waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en vanaf 2019 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In alle begrotingen wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. En ondanks dat met de beweging van Samen Verder en beoogde samenwerking tussen de Gemeente Venlo en WAA een bredere inzet van doelgroepen bij WAA beoogd is om deze beweging af te remmen resp. om te buigen, is en blijft dit wel altijd een risico.

Risicomanagement

Om de risico's voor WAA groep nv in- en te beperken en beheersbaar te houden, is er zowel in- als extern een uitgebreid systeem van checks and balances en een scala van maatregelen voor controle. Middels adequate functiescheidingen in combinatie met een strakke administratieve organisatie en uitgebreide verantwoordingsplicht vanuit de attitude "bewijs en toon aan dat...", periodieke cijferbeoordelingen en verbandcontroles overall en een uitgebreide planning- en control-cyclus en uitgebreide maandelijkse financiële budget- en operationele verantwoordingen, wordt maandelijks zowel op operationeel als tactisch en strategisch niveau de performance van de organisatie gemonitord. Alle mogelijke risico's die zich in een (licht) verhoogde mate voordoen, worden maandelijks impliciet en expliciet hierin belicht en toegelicht. Behalve voor risico's in de bedrijfsvoering en risico's uit hoofde van de uitvoering van de Wsw is ook expliciet aandacht voor frauderisico's. Hiertoe wordt minimaal 1x per jaar dit risico uitgebreid in kaart gebracht en afgezet en beoordeeld tegen de genomen maatregelen. Voor (mogelijke) fraude hanteert WAA groep nv een zgn. zerotolerancebeleid. De frauderisicoanalyse kan aanleiding zijn voor het management en/of bestuur om nadere maatregelen te treffen.

Weerstandsvermogen

Om de mogelijke financiële gevolgen van risico's op de financiële exploitatie en continuïteit van WAA groep nv te beheersen, houdt de organisatie overall een minimaal zgn. weerstandsvermogen aan. Medio 2017 heeft een herijking van het minimaal benodigde weerstandsvermogen plaatsgevonden en is vastgesteld dat in de nieuwe situatie en gedurende de transitieperiode een vermogensniveau van minimaal € 2,5 mio nodig is om de eerste risico's binnen de gehele WAA zelf te kunnen opvangen. De Gemeente Venlo, als enig aandeelhouder vanaf 1-1-2023, is zich ervan bewust en in primaire aanzet bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

WAA is en blijft een bedrijf in transitie en een organisatie die onverminderd beweegt op het scheidsvlak van zowel de private als publieke markt. En zowel de private als publieke kant van WAA kennen een grote mate van dynamiek en staan zeker niet stil. WAA blijft in dit kader alle bedrijfsrisico's periodiek actief monitoren en zal het daarbij behorende noodzakelijke weerstandsvermogen steeds periodiek (her)ijken en zo nodig bijstellen aan de actuele stand van zaken resp. de (te verwachten) nieuwste ontwikkelingen.

Jaarrekening

Geconsolideerde balans

(x € 1.000)

ACTIVA	Toelichting	31-12-2022	31-12-2021
<u>Vaste activa</u>			
Immateriële vaste activa	1		
Software		182	114
Materiële vaste activa	2		
Bedrijfsgebouwen en terreinen		0	0
Machines en installaties		0	0
Andere vaste bedrijfsmiddelen		0	0
Totaal		0	0
Financiële vaste activa	3		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		7	7
Totaal		7	7
<u>Vlottende activa</u>			
Vorderingen en overlopende activa	4		
Debiteuren		683	818
Groepsmaatschappijen		26	0
Overige vorderingen		3.391	14.332
Overlopende activa		132	81
Totaal		4.232	15.231
Liquide middelen	5		
Liquide middelen		944	837
TOTAAL ACTIVA		5.365	16.189

na resultaatbestemming

PASSIVA	Toelichting	31-12-2022	31-12-2021
Groepsvermogen	6	2.500	13.202
Voorzieningen	7		
Overige voorzieningen		15	13
Kortlopende schulden	8		
Crediteuren		143	151
Belastingen en premies		687	621
Groepsmaatschappijen		0	0
Overige kortlopende schulden		1.628	1.779
Overlopende passiva		392	423
Totaal		2.850	2.974
TOTAAL PASSIVA		5.365	16.189

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

WAA groep nv

(x € 1.000)	Toelichting	2022	Begroot 2022	2021
Netto-omzet		4.263	3.772	4.423
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbe- steed werk		76	85	70
Brutomarge	9	4.187	3.687	4.353
Uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw	10	467	11.545	12.340
Gemeentelijke bijdragen aan Wiw / Participatiebanen	11	602	0	471
Doorberekende kosten Wsw	12	217	217	213
Diverse opbrengsten	13	268	217	470
Som der bedrijfsopbrengsten		5.741	15.666	17.847
Lonen en sociale lasten Wsw	14	11.984	12.390	12.267
Lonen en sociale lasten Wiw/ Participatiebanen	14	596		450
Vervoerkosten Wsw/Wiw/ Participatiebanen	14	223	200	246
Overige personeelskosten Wsw / Wiw / Participatiebanen	14	332	341	431
Personeelskosten reguliere medewerkers	14	2.300	2.639	2.542
Personeelskosten RvB en RvC	14	96	116	113
Afschrijvingen immateriële vaste activa	1	25	68	0
Afschrijvingen materiële vaste activa	2	0	0	21
Overige bedrijfskosten	15	896	982	874
Totale kosten		16.452	16.736	16.944
Bedrijfsresultaat		-10.711	-1.070	903
Financiële baten en lasten	16	10	-30	1
Resultaat deelnemingen	3	-1	0	0
Resultaat voor belastingen		-10.702	-1.100	902
Resultaat na belasting	17	-10.702	-1.100	902

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Dit kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

(x € 1.000)	Toelichting	2022	Begroot 2022	2021
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten:</u>				
Bedrijfsresultaat		-10.712	-1.070	902
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa en overige waardeveranderingen	1-2	25	68	21
Mutatie voorzieningen	7	2	0	2
		27	68	23
Veranderingen in werkkapitaal:				
Vorraden		0	0	0
Vorderingen en overlopende activa	4	10.999	0	-6.627
Kortlopende schulden	8	-124	0	18
		10.875	0	-6.609
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		190	-1.002	-5.684
Ontvangen minus betaalde rente	16	-10	-30	-1
Kasstroom uit operationele activiteiten		200	-1.032	-5.683
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>				
Investerings in immateriële vaste activa	1	-93	-180	-96
Investerings in materiële vaste activa	2	0	0	0
Desinvesteringen in materiële vaste activa	2	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-93	-180	-96
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten:</u>				
Betaald dividend		0	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0	0
Mutatie liquide middelen		107	1.212	-5.779

Stand begin boekjaar

837

6.616

Stand eind boekjaar

944

837

Mutatie boekjaar

107

-5.779

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

De onderhavige jaarrekening van WAA groep nv is opgesteld volgens de criteria van de jaarverslaggeving. Hierbij dient te worden opgemerkt dat één van deze criteria is het aantal medewerkers (in fte). De Wsw-medewerkers hebben formeel geen dienstverband bij WAA groep nv, doch bij WAA Venlo e.o. (hierna: het Schap). Uit dien hoofde is WAA groep nv volgens de criteria een kleine onderneming, en zijn de jaarstukken als zodanig opgesteld.

Activiteiten

De activiteiten van WAA groep nv, statutair gevestigd op de Prinsessesingel 10 te Venlo, en haar groepsmaatschappijen bestonden en bestaan uit industriële, dienstverlenende en re-integratieactiviteiten voornamelijk voor mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Groepsverhoudingen

WAA groep nv te Venlo staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen.

De financiële gegevens van de vennootschap zijn opgenomen in de deze geconsolideerde jaarrekening. Afschriften daarvan zijn verkrijgbaar bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel te Roermond.

Een overzicht van de gegevens, vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW, is onderstaand opgenomen:

Geconsolideerde maatschappijen:

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
Vindt BV	Venlo	100%

Niet-geconsolideerde maatschappijen:

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
Beheersmaatschappij werkvoorziening Venlo bv	Venlo	100%

De gegevens van deze groepsmaatschappij zijn wegens te verwaarlozen betekenis niet in de consolidatie betrokken.

Verbonden partijen

WAA groep nv is tot en met 2022 als 100% dochtermaatschappij verbonden aan de Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. Laatstgenoemde maakt geen geconsolideerde jaarrekening op omdat dit niet is toegestaan volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), het wettelijk verslaggevingskader voor Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen. Vanaf 2023 is WAA groep nv een 100% dochtermaatschappij van de Gemeente Venlo. Laatstgenoemde maakt ook vanaf 2023 geen geconsolideerde jaarrekening op omdat dit niet is toegestaan volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van WAA groep nv zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van WAA groep nv.

De financiële gegevens van WAA groep nv zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening. Conform Titel 9 Boek 2 BW artikel 402 wordt een verkorte enkelvoudige winst- en verliesrekening van WAA groep NV opgesteld.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

De resultaten van nieuwverworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. De betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken.

WAA groep nv is een 100%-dochtermaatschappij van de Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. Laatstgenoemde maakt geen geconsolideerde jaarrekening op, omdat dit niet is toegestaan volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), het wettelijke verslaggeving kader voor Gemeenschappelijke Regelingen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De organisatie maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Balans

Immateriële en materiële vaste activa

De waardering van de immateriële en materiële vaste activa is gebaseerd op de historische kostprijs c.q. aanschafprijs verminderd met de afschrijvingen. Met uitzondering van grond vindt afschrijving plaats op basis van een vast percentage van de historische aanschafprijs. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Immateriële vaste activa : 33,3%
- Bedrijfsgebouwen en terreinen : 2,5%-40%
- Machines en installaties : 10%-40%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10%-40%

Op grond wordt niet afgeschreven. Bij het bepalen van afschrijvingen wordt rekening gehouden met zowel economische als technische levensduur. Veranderingen in levensduur zijn reden om afschrijvingen aan te passen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de oninbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Groepsvermogen

Onverdeelde winst bestaat uit het exploitatieresultaat van het verslagjaar, ter verdeling door de aandeelhoudersvergadering.

Voorzieningen

Voor alle specifieke, kwantificeerbare (bedrijfs-)risico's en ter egalisatie van kosten (optimale matching) worden voorzieningen gevormd. Deze voorzieningen worden via de statische methode bepaald. De voorzieningen zijn overwegend langlopend. Voorzieningen die betrekking hebben op een bedrijfsactief worden in mindering gebracht op het betreffende actief. Alle voorzieningen worden berekend tegen nominale waarde. WAA groep heeft diverse pensioenregelingen. Deze worden gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Er zijn voor de groep tot en met het boekjaar waar deze jaarrekening betrekking op heeft, geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

WAA groep heeft een voorziening voor overige uitgestelde personeelsbeloningen zijnde toekomstige uitkeringen i.v.m. jubileumverplichtingen. Aan de hand van de arbeidsovereenkomst

en relevante Cao wordt beoordeeld of, en zo ja welke verplichting er op enig moment bestaat. De voorziening wordt berekend o.b.v. salarisgegevens ultimo boekjaar en houdt rekening pro rato het aantal verstreken dienstjaren t.o.v. de vigerende Cao-bepalingen, e.e.a. uitgedrukt in arbeidsjaren per fte.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden en overige financiële verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hieronder zijn begrepen verplichtingen die voortvloeien uit contracten zoals aangegane investeringsverplichtingen, huur- en operationele leaseverplichtingen e.d.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen. Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend. Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen.

Brutomarge

De brutomarge bestaat uit de netto-omzet, de wijzigingen in voorraden gereed product en onderhanden werk, de kosten van grond- en hulpstoffen en de kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten.

Uitvoerings- en plaatsingsbijdrage en doorberekende kosten Wsw

Dit betreft de bijdrage en de doorberekende kosten aan WAA Venlo e.o. uit hoofde van een uitvoeringsovereenkomst inzake de uitvoering van de Wsw.

Gemeentelijke bijdragen aan Wiw/ Participatiebanen

Gemeentelijke bijdragen aan Wiw/ Participatiebanen betreffen de opbrengst van de in het verslagjaar aan betreffende gemeenten doorberekende personeelskosten voor hun medewerkers in deze doelgroepen. De kosten die betrekking hebben op deze gemeentelijke bijdragen worden aan dezelfde periode toegerekend.

Diverse opbrengsten

Hieronder zijn o.a. begrepen boekwinsten op verkopen materiële vaste activa.

Lonen en sociale lasten van werknemers Wsw, Wiw, Participatiebanen

Hieronder wordt verstaan het bruto bedrag van de verschuldigde lonen alsmede lasten met betrekking tot vakantiegelden en -dagen conform de geldende CAO, vermeerderd met toeslagen op het brutoloon en verminderd met tegemoetkomingen die beide het gevolg zijn van belastingmaatregelen. Tevens is hieronder opgenomen de ter zake van de werknemersverzekering verschuldigde werkgeverslasten, zoals ZVW, ZW, WW en WAO/WIA, WGA, alsmede het in rekening gebrachte werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening.

Overige personeelskosten van werknemers Wsw, Wiw, Participatiebanen

Hierin zijn begrepen diverse overige personeelskosten voor zover deze niet zijn aan te merken als loonkosten en/of sociale lasten.

Loonkosten regulier personeel

Hieronder wordt verstaan de over het jaar verschuldigde salarissen en lasten met betrekking tot vakantiegelden en –dagen, alsmede sociale lasten en in het verslagjaar in rekening gebrachte pensioenpremies.

Overige personeelskosten regulier personeel

Hierin zijn begrepen diverse overige personeelskosten voor zover deze niet zijn aan te merken als loonkosten en/of sociale lasten.

Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa

Hiervoor wordt verwezen naar de grondslagen van de balanspost materiële vaste activa.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden berekend op basis van historische kosten en tegen nominale waarde opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentekosten

Dit betreft rentekosten uit hoofde van rekening-courantverhoudingen met verbonden maatschappijen en bankiers, alsmede met verzekeringsmaatschappijen.

Renteopbrengsten

De renteopbrengsten betreffen de opbrengsten uit leningen, alsmede rekening-courantverhoudingen met verbonden maatschappijen en met bankiers.

Resultaat deelnemingen

Dit betreft het aandeel in het resultaat van deelnemingen die worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Dit resultaat wordt berekend op basis van de financiële gegevens van deze deelnemingen.

Bijzondere baten en lasten

Bijzondere baten en lasten zijn baten en lasten welke niet voortvloeien uit de gewone bedrijfsuitoefening en incidenteel van aard zijn.

Leasing

WAA groep kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten betreffen operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Financiële lease

WAA groep is geen financiële leasecontracten aangegaan.

Operationele lease

Als WAA groep optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2022

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

	Software	Immateriële activa in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	0	114	114
Investerings	0	93	93
Overboeking	180	-180	0
Afschrijvingen	-25	0	-25
Boekwaarde per 31 december	155	27	182

	Software	Immateriële activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde	180	27	207
Cumulatieve afschrijvingen	-25	0	-25
Boekwaarde per 31 december	155	27	182

Vanaf begin 2021 is er geïnvesteerd in een updateproces voor ERP software bij WAA Groep nv. In Augustus 2022 zijn de hoofdonderdelen van deze nieuwe ERP software live gekomen en in gebruik genomen (Compass Cloud & Business Central).

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Vaste activa in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	0	0	0	0	0
Investerings	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen regulier	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0	0

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde	0	179	0	0	179
Cumulatieve afschrijvingen	0	-179	0	0	-179
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0	0

Alle materiële en immateriële vaste activa zijn in juridische en economische zin eigendom van WAA groep nv.

3. Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Dit betreft een 100%-deelneming in Beheermaatschappij Werkvoorzieningsschap Venlo B.V., gevestigd te Venlo. Deze deelneming wordt gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Het verloop van deze deelneming is als volgt:

	x €1.000	
	2022	2021
Stand begin boekjaar	7	8
Bij: aandeel in het exploitatieresultaat boekjaar	0	-1
Stand einde boekjaar	7	7

Vlottende activa

4. Vorderingen en overlopende activa

	x € 1.000	
	2022	2021
Debiteuren		
Openstaande vorderingen	703	830
Voorziening oninbare vorderingen	-20	-12
Totaal	683	818

De openstaande vorderingen per 31 december 2022 zijn gedaald t.o.v. ultimo 2021. De gemiddelde krediettermijn is tevens gedaald. Deze was in 2021 hoger als gevolg van Corona en een groter aantal klanten.

	2022	2021
Netto-omzet (excl. mutatie onderhanden werk)	4.263	4.423
Openstaande vorderingen	703	830
Gemiddelde krediettermijn in dagen	60	68

Groepsmaatschappijen

Dit betreft rekening-courantverhouding met Beheermaatschappij Werkvoorzieningsschap Venlo B.V. Over het rekening-courant wordt rente berekend.

Overige vorderingen

	x € 1.000	
	2022	2021
Rekening-courant Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o.	3.030	13.746
Tegemoetkoming LIV (lage-inkomensvoordeel)	50	200
Voorschot werkkapitaal SMO	300	300
Terug te ontvangen rijkssubsidie Wsw Begeleid Werken van SMO	0	75
Overige vorderingen	11	11
Totaal	3.391	14.332

Als gevolg van het achterlopen van de rentecondities bij de algemene banken ten opzichte van Rijksschatkist, worden o.b.v. integrale concernfinanciering sinds 2018 overtollige middelen bij WAA groep nv via het Rekening Courant met de Gemeenschappelijke regeling WAA Venlo e.o. uitgezet bij Rijksschatkist. Over het rekening-courant met Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. wordt rente berekend. Als gevolg van de afspraken onder Samen Verder! heeft WAA groep nv per ultimo 2022 een eenmalige korting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage van € 11.393.000 gegeven aan WAA Venlo e.o. Deze korting is ultimo 2022 via het gangbare rekeningcourant verrekend, waardoor dit saldo fors lager is dan eind 2021 het geval was.

SMO (Stichting Sociaal-Maatschappelijke Ondersteuning) is een in 2009 opgestarte steunstichting voor een grote regionale scholengemeenschap alwaar in 2022 gemiddeld 48 fte Wsw-ers (2021:31 fte) via Begeleid Werken en bijna 24 fte via Participatiebanen (2021: 23 fte) aan de slag waren. WAA verstrekt maandelijks achteraf een voorschot op loonkostensubsidies hiervoor aan SMO. Op basis van contractuele afspraken heeft WAA eenmalig een 1^e renteloze voorschot ad € 300.000 op het werkkapitaal aan SMO verstrekt als opstart financiering.

Afrekening van de loonkostensubsidies vindt aan het einde van elk boekjaar plaats. De afrekening voor 2021 heeft geresulteerd in een terugbetaling van teveel verstrekte voorschotten door WAA aan SMO over 2021. De vordering aangaande terug te ontvangen loonkosten subsidie Wsw Begeleid Werken over 2021 van SMO is in 2022 volledig terugbetaald aan WAA groep nv. De afrekening voor 2022 is ten tijde van opmaak van deze jaarrekening nog niet definitief en derhalve als PM opgenomen.

Overlopende activa

	x € 1.000	
	2022	2021
Te ontvangen transitievergoedingen	47	10
Vooruitbetaalde kosten	85	71
Totaal	132	81

De te ontvangen transitievergoedingen betreffen betaalde transitievergoedingen uit hoofde van de "Regeling compensatie transitievergoedingen" kunnen en worden gevorderd bij het UWV.

5. Liquide middelen

	x € 1.000	
	2022	2021
Rekening-courant banken	743	636
Deposito's banken	200	200
Kas	1	1
Saldo per 31 december	944	837

Als gevolg van het vanaf 2018 verder aanscherpen van de rentecondities bij de algemene banken, wordt in het kader van optimaliseren van liquiditeitenbeheer met ingang van 2018 een lager bedrag bij algemene banken en een hoger bedrag geparkeerd bij Rijksschatkist via het Rekening Courant met de Gemeenschappelijke regeling WAA Venlo e.o.

6. Groepsvermogen

Het verloop van het totale groepsvermogen is als volgt:

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	13.202	12.300
Dividend betaald	0	0
Overboeking	0	0
Resultaat boekjaar	-10.702	902
Saldo per 31 december	2.500	13.202

7. Voorzieningen

Overige voorzieningen

Het totaal verloop van de overige voorzieningen is als volgt:

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	13	11
Toevoegingen	2	2
Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 31 december	15	13

Het betreft de onderstaande voorzieningen:

Voorziening non-actieven

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	0	0
Toevoegingen	0	0
Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 31 december	0	0

Deze voorziening is in het verleden gevormd voor lopende (pré)pensioen- en wachtgeldverplichtingen voor voormalig personeel. Deze verplichtingen zijn eind 2020 vervallen.

Voorziening jubileumuitkeringen

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	13	11
Toevoegingen	2	2
Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 31 december	15	13

Dit betreft een voorziening voor een CAO-verplichting tot betaling van een jubileumuitkering bij een 25- resp. 40-jarig dienstjubileum aan medewerkers die een zowel materieel als formeel dienstverband hebben bij WAA groep nv. Deze voorziening is langlopend van aard.

8. Kortlopende schulden

Crediteuren

	x € 1.000	
	2022	2021
Crediteuren	143	151
Totaal	143	151

Belastingen en premies

	x € 1.000	
	2022	2021
Loonheffing en premies	594	550
BTW	93	71
Pensioenpremies	0	0
Totaal	687	621

Groepsmaatschappijen

	x € 1.000	
	2022	2021
Rekening Courant	0	0
Totaal	0	0

Overige kortlopende schulden

	x € 1.000	
	2022	2021
Vakantiedagen	758	844
Vakantiegelden	779	787
Voorschot subsidies Wiw/ID/Wwb	86	87
Nettolonen en -salarissen	5	61
Totaal	1.628	1.779

In lijn met het vigerende bedrijfsbeleid, is, ondanks de covid-19 perikelen, ook in 2022 verder succesvol gewerkt aan het beleidspeerpunt "Gecontroleerd en geconditioneerd afbouwen van het verlofstuwmeer" bij WAA. Hierdoor en door een daling in de Wsw bezetting is de reservering hiervoor per ultimo 2022 lager dan eind 2021 het geval was.

Overlopende passiva

	x € 1.000	
	2022	2021
Nog te betalen bedragen	361	393
Vooruit ontvangen bedragen	31	30
Totaal	392	423

De nog te betalen bedragen per ultimo december 2022 (2021 idem) betreffen m.n. aan deelnemende gemeenten door te betalen tegemoetkoming LIV (lage-inkomensvoordeel) voor de beschutte werknemers, en pensioenverplichtingen voor oude, langlopende pensioenregelingen.

De beleidsdekkingsgraad (het twaalfmaands gemiddelde van de dekkingsgraad die bepaalt of pensioenen kunnen worden geïndexeerd) van ABP is ultimo 2022 gestegen tot 118,6% (2021: 102,8%). Ook de beleidsdekkingsgraad van PWRI verbeterde in 2022 tot 130,7% (2021: 116,2%). Ultimo 2022 (2021 idem) waren er voor de groep geen verdere pensioenvorderingen en geen andere verplichtingen aan de orde, behoudens de reguliere betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerders verschuldigde premie.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Dit betreft de per 31-12-2022 lopende verplichtingen inz. de resttermijnen van de leaseverplichtingen van vervoermiddelen (op basis van operationele lease) en de termijnen voor de huur van het gebouw aan de Prinsessesingel te Venlo. De huurverplichting (excl. btw) voor het gebouw per 31 december 2022 is 12 maanden en bedraagt € 78.827 per jaar.

Per 31 december 2022 bedraagt het totaal van de resttermijnen van de leaseverplichtingen voor de vervoermiddelen € 3.052 (2022: € 3.198). De gemiddelde restant looptijd van deze contracten is 10 maanden (2022: 10 maanden). Alle autoleasecontracten zijn in 2023 afgelopen.

M.i.v. 2016 heeft de Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. de financiële consequenties van alle rechten en verplichtingen in het kader van de ombouw c.a. van WAA vanuit het plan Samen Anders! van WAA groep nv overgenomen. WAA groep nv behoudt echter wel nog de verplichtingen jegens haar medewerkers die onder de reorganisatie vallen. Hiervoor heeft WAA groep nv voor hetzelfde bedrag een vordering op Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o., die in de toekomst simultaan afgewikkeld worden. De juridische grondslag is het besluit dat genomen is door het Schapsbestuur d.d. 8 oktober 2015. In het totaal bedragen de rechten en plichten uit dien hoofde per 31-12-2022 € 2,8 miljoen. Dit is inclusief een raming van eventuele gevolgen en/of kosten die gemoeid kunnen zijn rondom juridische procedures ca. hierbij. De Gemeenschappelijke Regeling heeft dit bedrag ultimo 2022 opgenomen in een bestemmingsreserve. Dit betreft een raming op basis van de stand van zaken t/m voorjaar 2023. Eventuele veranderingen na deze periode t.a.v. frictiekosten zijn, i.v.m. de grote onzekerheden hieromtrent, als PM opgenomen.

Behoudens reeds genoemd, zijn er geen majeure juridische geschillen ultimo van het boekjaar 2022 die een effect kunnen hebben op de toestand per balansdatum.

Financiële instrumenten

Algemeen

WAA groep nv maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. De onderneming maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Kredietrisico

WAA groep nv loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder de vorderingen en overlopende activa. Het kredietrisico is eind 2022 geconcentreerd bij 60 tegenpartijen (2021: 68) voor een totaalbedrag van € 703.000 (2021: € 830.000). De hoogste vordering bedraagt € 44.204 (2021: € 156.000). Met deze tegenpartijen bestaat veelal een lange relatie; zij hebben over het algemeen tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan. De blootstelling aan kredietrisico van de onderneming wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Als onderdeel van het door de directie geformuleerde kredietbeleid worden grote nieuwe klanten afzonderlijk op kredietwaardigheid beoordeeld voordat de standaard betalings- en leveringsvoorwaarden van de groep worden aangeboden. In die beoordeling worden, indien voorhanden, externe kredietbeoordelingen meegenomen en in sommige gevallen ook bankreferenties. Klanten die niet voldoen aan de kredietwaardigheidsnormen van de groep kunnen alleen zakendoen met de groep op basis van vooruitbetaling.

Renterisico en kasstroomrisico

De onderneming heeft geen langlopende of kortlopende (vast)rentende schulden of vorderingen. Derhalve is het renterisico en kasstroomrisico voor de entiteit gering.

Liquiditeitsrisico

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening 2022

Algemeen

Zoals al in de jaarrekening 2021 opgemerkt, dient rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van voorgaande jaren van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in voorgaande jaren. Er is vanaf 2018 geen sprake meer van een integrale maar van een deeltuitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Dit omdat gemeenten vanaf 1-1-2018 zélf aan de lat staan voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Het boekjaar 2022 leverde een negatief resultaat op van **€ 10.702.000** (2021: positief € 902.000). Dit resultaat is na verwerking van een eenmalige korting o.b.v. financiële afspraken o.b.v. project Samen Verder! op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage ad € 11.393.000 door WAA groep nv aan WAA Venlo e.o. Zonder deze eenmalige korting is in 2022 een positief resultaat behaald van € 691.000 Begroot was een negatief resultaat van € 1.100.000. Onderstaand volgt een specificatie per post met een toelichting op de belangrijkste verschillen.

9. Brutomarge

x € 1.000

	2022	2022 begroot	2021
Netto-omzet	4.263	3.772	4.423
Mutatie onderhanden werk		0	0
Subtotaal omzet	4.263	3.772	4.423
Kosten grond- en hulpstoffen	0	0	0
Kosten uitbesteed werk	76	85	70
Subtotaal kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	76	85	70
Brutomarge	4.187	3.687	4.353

De brutomarge daalde in 2022 t.o.v. 2021 met € 166.000 (-3,8%). Dit m.n. het gevolg van de natuurlijke, reguliere krimp in aantal Wsw bezetting en Wsw detacheringen. De brutomarge was hoger dan begroot m.n. omdat een binnen de brutomarge begrote Covid-19 buffer in de vorm van een post onvoorzien uiteindelijk voor een lager bedrag is aangesproken dan begroot omdat WAA meer dan begroot in staat geweest is de gevolgen van Covid-19 op haar bedrijfsvoering te mitigeren in samenwerking met haar partners. De brutomarge vanaf 2019 alleen gerealiseerd d.m.v. detacheringen en dienstverlening.

x € 1.000

Activiteit	2022	%	2022 begroot	%	2021	%
<i>Wsw:</i>						
Deta Wsw (v.h. Vindt)	3.427	82	3.467	85	3.503	80
Totaal Wsw	3.427	82	3.467	85	3.503	80
<i>Overige activiteiten:</i>						
Deta regulier personeel	389	9	241	6	480	11
HRM dienstverlening	357	9	321	9	356	8
Wiw	14	0	8	0	14	0
Onvoorzien	0	0	-350	0	0	0
Totaal overige activiteiten	760	18	562	15	850	20
Totaal brutomarge	4.187	100	3.687	100	4.353	100

Ondanks de in het directieverslag genoemde onvoorziene oorlog tussen Rusland en Oekraïne, verdere lockdown door covid-19 maatregelen, meer uitval van medewerkers door covid én de hogere uitstroom en derhalve lagere bezetting Wsw dan verwacht, is de begrote brutomarge van Deta Wsw (v.h. Vindt) in 2022 nauwelijks minder dan 2021 en maar iets minder dan begroot. De uiteindelijke financiële gevolgen waren, m.n. als gevolg van een goede samenwerking met en in goede samenspraak met onze partners in de afzetmarkten, uiteindelijk kleiner dan de Post Onvoorzien die hiervoor begroot was. De detachering van regulier personeel is, in lijn met de organisatiekrimp overall, in 2022 afgebouwd ten opzichte van 2021 maar hoger dan begroot doordat sommige detacheringen, in tegenstelling tot begroot, in 2022 werden verlengd.

10. Uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw

x € 1.000

	2022	2022 begroot	2021
Uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw	12.322	12.238	12.878
Af: Korting op uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw	-11.393	0	0
Af: doorbetaalde subsidies Begeleid werken	-462	-692	-538
Totaal uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw	467	11.545	12.340

De uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw betreft de vergoeding van Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. voor het uitvoeren van de Wsw. In 2022 komt het aantal arbeidsjaren/ Standaard Eenheden (SE) uit op 394,18 SE (excl. beschutte groep) t.o.v. begroot 391,5 SE. Conform bestuurlijke afspraken is de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage per arbeidsjaar in 2022 gelijk aan hetgeen is begroot.

WAA Groep nv heeft op basis van de bestuurlijke besluiten uit Samen Verder! per ultimo 2022 eenmalig een korting verleend op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage 2022 aan het Schap WAA Venlo e.o. ter hoogte van het verschil tussen het eigen vermogen op 31-12-2022 vóór korting in de voorlopige jaarrekening 2022 van WAA Groep nv minus het basisweerstandsniveau ad € 2,5 mio. Op basis van de voorlopige cijfers 2022 zoals die zijn opgemaakt per medio februari 2023, is de voorlopige en in deze jaarrekening verwerkte eenmalige korting voor 2022 vastgesteld op een bedrag van afgerond € 11.393.000. Eventuele majeure afwijkingen van deze voorlopige korting zullen in de loop van 2023 bij de definitieve vaststelling van de jaarrekening 2022 van WAA-groep nv, op basis van de accountantsverklaring, nader worden bepaald resp. aanvullend worden verrekend.

In 2022 waren 46 fte geplaatst via Begeleid werken (2021: 48 fte). De hiervoor doorbetaalde rijkssubsidie Begeleid werken daalde in 2022 t.o.v. 2021 met €76.000, en was €230.000 lager dan begroot. Dit voornamelijk door lagere kosten voor SMO (Stichting Sociaal-Maatschappelijke Ondersteuning) in 2022 dan begroot o.a. door meer dan in 2021 en meer dan begrote inzet door participatiebanen bij SMO. Hierdoor was de loonkostensubsidiebijdrage bij SMO per fte Wsw in 2022 voor de scholengemeenschap iets lager dan in 2021 en lager dan begroot. In 2021 is, evenals in voorgaande jaren, naar verwachting geen doelmatigheids- en rechtmatigheidskorting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw van toepassing, omdat aan alle Wsw-uitvoeringsvoorschriften is voldaan. Eventuele kortingen door het Rijk als gevolg van achteraf (alsnog) geconstateerde tekortkomingen in de uitvoering van de Wsw zullen in 2022 worden verantwoord.

11. Gemeentelijke bijdragen Wiw/Participatiebanen

	x € 1.000		
	2022	2022 begroot	2021
Gemeentelijke bijdragen Wiw / Participatiebanen	602	0	471

Ten opzichte van 2021 is het aantal personen in de Wiw in 2022 vrijwel gelijk gebleven met 2,45 fte. In 2022 zijn er vanuit de Participatiewet 20,1 fte participatiebanen bij WAA geplaatst. In 2021 waren dit 17,2 fte. Plaatsingen vanuit de Participatiewet bij WAA zijn per definitie boven formatief omdat WAA zich in de kern beperkt tot sec uitvoering geven aan de Wsw. De begrote plaatsingen en derhalve bijdragen hiervoor zijn derhalve PM.

12. Doorberekende kosten Wsw

Dit betreft de volgende doorberekende kosten:

	x € 1.000		
	2022	2022 begroot	2021
Wachtlijstbeheer/indicatiekosten	115	115	113
Administratiekosten	65	65	64
Opmaak en (interne) controlekosten Sisa Wsw	37	37	36
Totaal doorberekende kosten Wsw	217	217	213

WAA groep nv verricht de financiële administratie, het wachtlijstbeheer en de verwerking van (her) indicatiebesluiten voor het Schap. De doorberekende kosten voor opmaak en (interne) controle voor de Sisa Wsw heeft betrekking op het opmaken van en de controle op de verantwoordingen van de Wsw-subsidie t.b.v. het Schap en deelnemende gemeenten.

13. Diverse opbrengsten

	x €1.000		
	2022	2022 begroot	2021
Bijdrage Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. in frictiekosten	163	207	145
Aan Schap doorberekende bijdrage in de kosten voor, onder de uitvoering van de Wsw t/m 1998, bestemde projecten	0	0	25
Corona bijdrage Schap	67	0	297
Diverse incidentele baten	38	10	3
Totaal diverse opbrengsten	268	217	470

M.i.v. 2017 worden de frictiekosten i.v.m. de reorganisatie van WAA groep nv gedekt uit de door Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. (het Schap) gevormde bestemmingsreserve. De betreffende frictiekosten zijn verantwoord onder de Diverse lasten. De bijdrage van het Schap is verantwoord onder de Diverse opbrengsten. Ook de jaarlijkse projectkosten van WAA groep nv worden gedekt uit genoemde bestemmingsreserve.

De vrijval voorziening non-actieven is toegelicht onder de balans, zie 7. Voorzieningen. De frictiekosten in 2022 zijn hoger dan begroot.

De Covid-19 situatie en derhalve ook de (Rijks)bijdrage in de kosten hiervan, zijn, ondanks dat het al 2 jaar loopt, nog steeds uniek t.o.v. voorgaande jaren en was ten tijde van opmaak van de primaire begroting 2022 in zijn geheel niet te voorzien. Deze bijdrage betreft in 2021 een overbrugging voor het hele jaar maar in 2022 alleen nog een bijdrage voor de eerste maanden van dat jaar. Dit omdat in de loop van 2022, in lijn met de overgang van Covid-19 van het bijzondere naar meer en meer algemene en reguliere bedrijfsvoering, de bijdrage door het Rijk na het eerste kwartaal is afgebouwd tot nihil.

14. Personeelskosten

Gesubsidieerde medewerkers

De personeelskosten van gesubsidieerde medewerkers zijn als volgt:

in € 1.000	Wsw			Wiw/Par ¹⁾		
	2022	2022 begroot	2021	2022	2022 begroot	2021
Lonen en salarissen	13.897		14.412	468		359
LIV (lage-inkomensvoordeel)	-50		-109	-22		-20
Sociale lasten	2.435		2.416	113		93
Pensioenlasten	1.269		1.324	37		18
Subtotaal lonen en sociale lasten	17.551		18.043	596		450
Af: doorberekende loonkosten beschutte groep aan gemeenten	-5.567		-5.776	n.v.t.		n.v.t.
Totaal lonen en sociale lasten	11.984	12.390	12.267	596	PM	450
Vervoerkosten	223	200	246	0		1
Overige personeelskosten	332	341	431	0		5
Totale personeelskosten	12.539	12.931	12.944	596	PM	456
Gemiddeld aantal fte (excl. Beschut en Begeleid werken), o.b.v. 36 uur	341,0	367,8	362,3	20,12	PM	19,6
Gemiddelde loonkosten per fte	35.144	33.687	33.859	29.622	PM	22.959
Gemiddelde pers. kosten per fte	36.771	35.177	35.727	29.622	PM	23.265

1) Par = Participatiebanen

De personeelskosten per fte Wsw stijgen in 2022 t.o.v. 2021 door met name reguliere CAO-verhogingen. De loonkosten voor PAR stijgen in 2022 door de invoering van een nieuwe CAO voor die groep zijnde CAO Aan de Slag met een gemiddeld hoger loonniveau dan in 2021 het geval was en aanvullend voor deze groep m.i.v. 2022 een verplichte deelname aan een pensioenregeling bij PWRI. Vervoerskosten zijn lager uitgevallen dan in 2021 door minder gebruikers, maar hoger dan begroot als gevolg reguliere tariefsaanpassingen.

Ten opzichte van 2021 is het aantal personen in de Wiw in 2022 vrijwel gelijk gebleven met 2,45 fte. In 2022 zijn er vanuit de Participatiewet 20,12 fte participatiebanen bij WAA geplaatst. In 2021 waren dit 19,6fte. Plaatsingen vanuit de Participatiewet bij WAA zijn per definitie boven formatief omdat WAA zich in de kern beperkt tot sec uitvoering geven aan de Wsw. De begrote plaatsingen en derhalve bijdragen hiervoor zijn derhalve PM.

Regulier personeel

De personeelskosten van regulier personeel zijn als volgt:

in € 1.000	Reguliere medew. 2022	Reguliere medew. 2022 begroot	Reguliere medew. 2021	Bestuur 2022	Bestuur 2022 begroot	Bestuur 2021
Lonen en salarissen	1.629	1.662	1.799			
Sociale lasten	272	312	286			
Pensioenlasten	279	326	304			
Totaal lonen en sociale lasten	2.180	2.300	2.389			
Ingehuurd personeel	63	173	77	96	116	113
Overige personeelskosten	57	166	76			
Totale personeelskosten	2.300	2.639	2.542	96	116	113
Gemiddeld aantal fte excl. bestuur	29,6	30,71	31,4			
Gemiddelde loonkosten per fte	73.649	74.894	76.083			
Gemiddelde pers. kosten per fte	77.703	85.933	80.955			

De totale personeelskosten van reguliere medewerkers zijn in 2022 € 242.000 lager dan in 2021, vooral door een verder gedaalde gemiddelde bezetting (1,8 fte minder) als gevolg van de organisatie krimp in combinatie met het prudent invullen van begrote vacatures. De loonkosten per fte zijn in 2022 zijn lager dan begroot als gevolg van vertrek van enkele personen in de hogere loonschalen. In de begroting is was rekening gehouden met een CAO stijging van 4,53%, deze is uitgekomen op een stijgingen van 3,2% per december (+1,5% per 1-12-2021, 1,8% per 1-4-2022 en een eenmalige bruto uitkering van € 1.200 per FTE per 1-11-2021). De kosten voor ingehuurd personeel zijn lager in 2022 dan begroot. Dit is vooral het gevolg van *het prudent invullen van vacatureruimte*.

De personeelskosten van het Bestuur betreffen de (Raad van)Bestuur en de Raad van Commissarissen. Dit omvat, naast kosten voor inhuur, het bedrag van de bezoldigingen, met inbegrip van de pensioenlasten, en van de andere uitkeringen voor de gezamenlijke bestuurders en gewezen bestuurders en, afzonderlijk, voor de gezamenlijke commissarissen en gewezen commissarissen. Daarnaast kan er sprake zijn van overige personeelskosten (reis-, opleidingskosten etc.).

Vanaf ongeveer medio 2013 is n.a.v. een statutenwijzing de samenstelling van de Raad van Commissarissen (RvC) gewijzigd. Vanaf die datum wordt de RvC ingevuld door (voormalige) Schapsbestuurders. Evenals in 2020 is ook in 2021 sprake van een niet geheel evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen in de RvC conform de bepalingen van art. 166 BW2. Dit is, en blijft in de toekomst, volledig afhankelijk van de vertegenwoordiging die de afzonderlijke gemeenten afvaardigen voor het Schapsbestuur.

15. Overige bedrijfskosten

x € 1.000

	2022	begroot 2022	2021
Huurkosten	202	135	130
Onderhoudskosten	202	246	243
Belastingen en verzekeringen	40	43	37
Algemene kosten	259	326	292
Verkoopkosten	10	10	23
Diverse lasten	183	222	149
Totaal overige bedrijfskosten	896	982	874

De Overige bedrijfskosten zijn in 2022 € 22.000 hoger dan in 2021 en € 86.000 lager dan begroot. De verschillen kunnen als volgt worden verklaard:

- De huurkosten zijn in 2022 hoger dan vorig jaar door forse hogere en nagekomen naheffingen voor energielasten. Hier zijn de directe gevolgen van de oorlog in Oekraïne ook voor WAA duidelijk merkbaar en zichtbaar in 2022.
- De onderhoudskosten zijn lager dan in 2021. In 2021 zijn onderhoudskosten betaald voor zowel het toen nog lopende als de update resp. nieuwe versie van het nieuwe ERP pakket. Met het definitief overgaan naar de nieuwe situatie in het derde kwartaal 2002, is het eerste deel van het onderhoud vervallen. Tevens was er in 2021 sprake van extra verhuiskosten (binnen het UWV gebouw), die in 2022 niet van toepassing waren.
- De Algemene kosten zijn lager dan 2021 als gevolg van het dalen van de kosten voor externe dienstverlening door minder externe inzet voor juridische (arbeids)zaken, een afbouw en derhalve lagere kosten van abonnementen en contributies en als gevolg van het wegvallen van eenmalige projectkosten in 2022 t.o.v. 2021.
- De verkoopkosten zijn lager dan in 2021. Dit betreft m.n. lagere bijdragen voor het WerkgeversServicepunt in 2022 door een eenmalige inzet van overschotten aldaar ter dekking van de exploitatie(2021, 23k en 2022, 10k).
- De Diverse lasten zijn lager dan begroot maar hoger dan vorig jaar. Vooral door meer frictiekosten (40k)en een hoger dotatie voorzieningen (7k).

16. Financiële baten en lasten

	x € 1.000		
	2022	2022 begroot	2021
Rentebaten bank	10	-30	0
Rentebaten van vorderingen op buiten de groep staande verbonden maatschappijen	0	0	0
Totaal rentebaten	10	-30	0
Overige rentelasten	0	0	1
Totaal rentelasten	0	0	1
Totaal financiële baten en lasten	10	-30	1

De rentebaten zijn fors hoger dan begroot en dan in 2021 als gevolg van stijging van de Euribor rente.

De Euribor rente is na jaren laag en zelfs negatief te zijn geweest vanaf januari 2022 fors gestegen. De Euribor rente in januari (Euribor 1 maand) was negatief -0.576%. Deze rente liep op tot 1.526% in de maand december 2022. Deze ontwikkeling was in de begroting niet voorzien.

17. Belastingen

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor (semi-) publiekrechtelijke organisaties van toepassing. Alle activiteiten die via het principe van volkomen concurrentie in een reguliere marktomgeving opereren, worden hierbij gezien als vanaf 2016 belast met vennootschapsbelasting (Vpb). Hierbij maakt het dan niet uit of e.e.a. vanuit het privaatrechtelijke of publiekrechtelijk regime is georganiseerd; het doel i.c.m. de aard van de activiteiten is dan bepalend voor de belastingplicht. WAA groep nv valt als overheids-nv met haar werkactiviteiten onder de bepalingen van de nieuwe Wet Vpb. In deze nieuwe wet zijn diverse vrijstellingen opgenomen o.a. voor zgn. Wsw-uitvoerders. WAA heeft in de Wet "Vpb voor overheidsbedrijven" als uitvoerder van een hogere overheidsopdracht, zijnde uitvoering Wsw en zonder winstoogmerk, geopteerd voor deze formele en materiële vrijstelling in de nieuwe wet. Een vrijstelling die eind 2017 ook formeel door de Belastingdienst is goedgekeurd en bevestigd. Maar ondanks dat e.e.a. is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

Voor de btw is er vanaf 2004 sprake van een fiscale eenheid tussen WAA Groep nv, haar dochterbedrijven Vindt bv en Beheersmaatschappij Venlo e.o. en haar moedermaatschappij zijnde het Schap WAA Venlo e.o.

Enkelvoudige jaarrekening WAA groep nv 2022

Enkelvoudige balans

(x € 1.000)

ACTIVA	Toelichting	31-12-2022	31-12-2021
<u>Vaste activa</u>			
Immateriële vaste activa	1		
Software		182	114
Materiële vaste activa	2		
Bedrijfsgebouwen en terreinen		0	0
Machines en installaties		0	0
Andere vaste bedrijfsmiddelen		0	0
Totaal		182	0
Financiële vaste activa	3		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		7	7
Totaal		7	7
<u>Vlottende activa</u>			
Vorderingen en overlopende activa	4		
Debiteuren		683	818
Groepsmaatschappijen		439	1.890
Overige vorderingen		3.391	12.901
Overlopende activa		132	81
Totaal		4.645	15.690
Liquide middelen	5		
Liquide middelen		736	583
TOTAAL ACTIVA		5.570	16.394

na resultaatbestemming

PASSIVA	Toelichting	31-12-2022	31-12-2021
Eigen vermogen	6		
Geplaatst kapitaal		45	45
Agioreserve		5.403	5.403
Overige reserves		7.754	6.852
Onverdeelde winst		-10.702	902
Totaal		2.500	13.202
Voorzieningen	7		
Voorziening deelnemingen		205	204
Overige voorzieningen		15	13
		220	217
Kortlopende schulden	8		
Crediteuren		143	151
Belastingen en premies		687	621
Overige kortlopende schulden		1.628	1.779
Overlopende passiva		392	424
Totaal		2.850	2.975
TOTAAL PASSIVA		5.570	16.394

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

(x € 1.000)	Toelichting	2022	begroot 2022	2021
Bedrijfsresultaat		-10.701		902
Financiële baten minus lasten				0
Resultaat voor belastingen		-10.701		902
Resultaat deelnemingen	10	-1		0
Resultaat na belastingen	11	-10.702		902

Enkelvoudig kasstroomoverzicht

Dit kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

(x € 1.000)	Toelichting	2022	Begroot 2022	2021
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten:</u>				
Bedrijfsresultaat		-10.702		902
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa en overige waardeveranderingen	1-2	25		21
Mutatie voorzieningen	7	3		2
		28		23
Veranderingen in werkkapitaal:				
Vorraden		0		0
Vorderingen en overlopende activa	4	11.045		-3.915
Kortlopende schulden	8	-125		52
		10.920		-3.863
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		246		2.938
Ontvangen minus betaalde rente	16			1
Kasstroom uit operationele activiteiten		246		2.939
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>				
Investerings in immateriële vaste activa	1	-93	-180	-96
Investerings in materiële vaste activa	2	0	0	0
Desinvesterings in materiële vaste activa	2	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-93	-180	-96
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten:</u>				
Betaald dividend		0	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0	0
Mutatie liquide middelen		-153		-3.033

Stand begin boekjaar

583

3.616

Stand eind boekjaar

736

583

Mutatie boekjaar

-153

-3.033

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2022

Algemeen

Voor de toegepaste grondslagen van waardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar de grondslagen zoals die voor de gehele WAA groep nv van toepassing zijn (zie blz. 18).

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

	Software	Immateriële activa in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	0	114	114
Investerings	0	93	93
Overboeking	180	-180	0
Afschrijvingen	-25	0	-25
Boekwaarde per 31 december	155	27	182

	Software	Immateriële activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde	180	27	207
Cumulatieve afschrijvingen	-25	0	-25
Boekwaarde per 31 december	155	27	182

De investering in uitvoering in 2021 & 2022 betreft de initiële uitgaven voor een update van de huidige ERP pakketten. Het ERP pakketten is in augustus 2022 in gebruik genomen.

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Vaste activa in uitvoering	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	0	0	0	0	0
Investerings	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen regulier	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0	0
	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Vaste activa in uitvoering	Totaal
Aanschafwaarde	0	179	0	0	179
Cumulatieve afschrijvingen	0	-179	0	0	-179
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0	0

Alle materiële en immateriële vaste activa zijn in juridische en economische zin eigendom van WAA groep nv.

3. Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Dit betreft de volgende deelnemingen:

- 100% belang in Vindt mens en capaciteit B.V., gevestigd te Venlo.
- 100% belang in Beheermaatschappij Werkvoorzieningsschap Venlo B.V., gevestigd te Venlo.

Beide deelnemingen worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Het verloop van deze deelnemingen is als volgt:

	x €1.000	
	2022	2021
Stand begin boekjaar	7	8
Bij: aandeel in het exploitatieresultaat boekjaar	0	-1
Stand einde boekjaar	7	7

De exploitatieresultaten in 2022 van Vindt mens en capaciteit B.V. én Beheersmaatschappij Werkvoorzieningsschap Venlo BV bedroegen voor beide bedrijven nihil (2021: nihil). Van de deelneming Vindt bv bedroeg het negatieve eigen vermogen eind 2022 €205.000. Deze deelneming is ultimo 2022 gewaardeerd op nihil (ultimo 2021 idem). Voor deze deelneming is in 2022 (evenals in 2021) een voorziening opgenomen. Zie onder Voorzieningen. Overigens heeft WAA groep nv geen garantieverklaringen conform artikel 403 BW voor haar dochterbedrijven afgegeven.

Flottende activa

4. Vorderingen en overlopende activa

	x € 1.000	
Debiteuren	2022	2021
Openstaande vorderingen		
Voorziening oninbare vorderingen	703	830
Totaal	-20	-12
	683	818

Groepsmaatschappijen

Dit betreft rekening-courantverhoudingen met Beheermaatschappij Werkvoorzieningsschap Venlo B.V. en Vindt mens en capaciteit B.V. Over deze rekening-couranten wordt rente berekend.

	x € 1.000	
Overige vorderingen	2022	2021
Rekening-courant Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o.	3.030	12.315
Tegemoetkoming LIV (lage-inkomensvoordeel)	50	200
Voorschot werkkapitaal SMO	300	300
Terug te ontvangen rijkssubsidie Wsw Begeleid Werken van SMO	0	0
Overige vorderingen	11	11
Totaal	3.391	12.901

Als gevolg van de afspraken onder Samen Verder! heeft WAA groep nv per ultimo 2022 een eenmalige korting op de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage van € 11.393.000 gegeven aan WAA Venlo e.o. Deze korting is ultimo 2022 via het gangbare rekeningcourant ver- en afrekent, waardoor dit saldo fors lager is dan eind 2021 het geval was. SMO (Stichting Sociaal-Maatschappelijke Ondersteuning) is een in 2009 opgestarte steunstichting voor een grote regionale scholengemeenschap alwaar in 2022 gemiddeld 48 fte Wsw-ers (2021:31 fte) via Begeleid Werken en bijna 24 fte via Participatiebanen (2021: 23 fte) aan de slag waren. WAA verstrekt maandelijks achteraf een voorschot op loonkostensubsidies hiervoor aan SMO. Op basis van contractuele

afspraken heeft WAA eenmalig een 1^e renteloze voorschot ad € 300.000 op het werkkapitaal aan SMO verstrekt als opstart financiering.

Afrekening van de loonkostensubsidies vindt aan het einde van elk boekjaar plaats. De afrekening voor 2021 heeft geresulteerd in een terugbetaling van teveel verstrekte voorschotten door WAA aan SMO over 2021. De vordering aangaande terug te ontvangen loonkosten subsidie Wsw Begeleid Werken over 2021 van SMO is in 2022 volledig terugbetaald aan WAA groep nv. De afrekening voor 2022 is ten tijde van opmaak van deze jaarrekening nog niet definitief en derhalve als PM opgenomen

Overlopende activa

	x € 1.000	
	2022	2021
Vooruitbetaalde kosten	85	71
Te ontvangen Transitiekostenvergoeding	47	10
Totaal	132	81

De te ontvangen transitievergoedingen betreffen betaalde transitievergoedingen uit hoofde van de "Regeling compensatie transitievergoedingen" kunnen en worden gevorderd bij het UWV.

5. Liquide middelen

	x € 1.000	
	2022	2021
Rekening-courant banken	535	382
Deposito's banken	200	200
Kas	1	1
Totaal liquide middelen	736	583

6. Eigen vermogen

Het verloop in 2022 is als volgt:

(in € 1.000)	Geplaatst kapitaal	Agio- reserve	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Saldo per 1 januari	45	5.403	6.851	903	13.202
Dividend betaald	0	0	0	0	10.702
Overboeking	0	-	903	-903	-10.702
Resultaat boekjaar	0	0	0	-10.702	-10.702
Saldo per 31 december	45	5.403	7.754	-10.702	2.500

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 225.000. Het geplaatste kapitaal bedraagt €45.000, bestaande uit 45.000 aandelen à nominaal €1. Het geplaatste kapitaal is gestort in geld. De storting van de agioreserve per 1 januari 2004 ad €4.955.000 is geschied door de inbreng van activa door WAA Venlo e.o. Ter versterking van het eigen vermogen is in 2006 €448.000 in geld bijgestort op de agioreserve.

Voorstel resultaatbestemming 2022

Voorgesteld wordt het verlies € 10.702.000 te dekken door volledige inzet van de vrije overige reserves ten bedrage van € 7.754.000 en het restant te dekken door inzet van de agioreserve ten bedrage van € 2.948.000.

7. Voorzieningen

Voorziening deelnemingen

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	204	204
Toevoegingen	1	0

Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 31 december	205	204

Dit betreft een voorziening voor Vindt mens en capaciteit B.V. ter afdekking van het negatieve eigen vermogen per ultimo 2022 (2021 idem) van deze deelneming. Zie ook de toelichting onder Financiële vaste activa.

Overige voorzieningen

Het totaal verloop van de overige voorzieningen is als volgt:

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	13	11
Toevoegingen	2	2
Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 31 december	15	13

Het betreft de onderstaande voorzieningen:

Voorziening non-actieven

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	0	0
Toevoegingen	0	0
Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 31 december	0	0

Voorziening jubileumuitkeringen

	x € 1.000	
	2022	2021
Saldo per 1 januari	13	11
Toevoegingen	2	2
Vrijval	0	0
Onttrekkingen	0	0
Saldo per 31 december	15	13

Dit betreft een voorziening voor een CAO-verplichting tot betaling van een jubileumuitkering bij een 25- resp. 40-jarig dienstjubileum aan medewerkers die een zowel materieel als formeel dienstverband hebben bij WAA groep nv. Deze voorziening is van langlopende aard.

8. Kortlopende schulden

Crediteuren

	x € 1.000	
	2022	2021
Crediteuren	143	151
Totaal	143	151

Belastingen en premies

	x € 1.000	
	2022	2021
Loonheffing en premies	594	550
BTW	93	71
Totaal	687	621

Overige kortlopende schulden

	x € 1.000	
	2022	2021
Vakantiedagen	758	844
Vakantiegelden	779	787
Voorschot subsidies Wiw/ID/Wwb	86	87
lonen en -salarissen	5	61
Totaal	1.628	1.779

Over de rekening-courantschuld met Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. wordt rente berekend.

Overlopende passiva

	x € 1.000	
	2022	2021
Nog te betalen bedragen	361	394
Vooruit ontvangen bedragen	31	30
Totaal	392	424

De nog te betalen bedragen per ultimo december 2022 (2021 idem) betreffen m.n. aan deelnemende gemeenten door te betalen tegemoetkoming LIV (lage-inkomensvoordeel) voor de beschutte werknemers, en verder pensioenverplichtingen voor oude, langlopende pensioenregelingen.

De beleidsdekkingsgraad (het twaalfmaands gemiddelde van de dekkingsgraad die bepaalt of pensioenen kunnen worden geïndexeerd) van ABP is ultimo 2022 gestegen tot 118,6% (2021: 102,8%). De beleidsdekkingsgraad van PWRI verbeterde in 2022 tot 130,7% (2021: 116,2%). Ultimo 2022 (2021 idem) waren er voor de groep geen verdere pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerders verschuldigde premie

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Dit betreft de per 31-12-2022 lopende verplichtingen inz. de resttermijnen van de leaseverplichtingen van vervoermiddelen (op basis van operationele lease) en de termijnen voor de huur van het gebouw aan de Prinsessesingel te Venlo. De huurverplichting (excl. btw) voor het gebouw per 31 december 2022 is 12 maanden en bedraagt € 78.827 per jaar.

Per 31 december 2022 bedraagt het totaal van de resttermijnen van de leaseverplichtingen voor de vervoermiddelen € 3.092 (2021: € 3.198). De gemiddelde restant looptijd van deze contracten is 10 maanden (2022: 10 maanden). Alle autoleasecontracten zijn in 2023 afgelopen.

M.i.v. 2016 heeft de Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o. de financiële consequenties van alle rechten en verplichtingen in het kader van de ombouw c.a. van WAA vanuit het plan Samen Anders! van WAA groep nv overgenomen. WAA groep nv behoudt echter wel nog de verplichtingen jegens haar medewerkers die onder de reorganisatie vallen. Hiervoor heeft WAA groep nv voor hetzelfde bedrag een vordering op Gemeenschappelijke Regeling WAA Venlo e.o., die in de toekomst simultaan afgewikkeld worden. De juridische grondslag is het besluit dat genomen is door het Schapsbestuur d.d. 8 oktober 2015. In het totaal bedragen de rechten en plichten uit dien hoofde per 31-12-2022 € 2,8 miljoen. Dit is inclusief een raming van eventuele gevolgen en/of kosten die gemoeid kunnen zijn rondom juridische procedures ca. hierbij. De Gemeenschappelijke Regeling heeft dit bedrag ultimo 2022 opgenomen in een bestemmingsreserve. Dit betreft een raming op basis van de stand van zaken t/m voorjaar 2023. Eventuele veranderingen na deze periode t.a.v. frictiekosten zijn, i.v.m. de grote onzekerheden hieromtrent, als PM opgenomen.

Behoudens reeds genoemd, zijn geen majeure juridische geschillen ultimo van het boekjaar 2022 die een effect kunnen hebben op de toestand per balansdatum.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening 2022

9. Bezoldiging bestuurders en commissarissen

De personeelskosten van het Bestuur betreffen (Raad van) Bestuur en de Raad van Commissarissen. Dit omvat, naast kosten voor inhuur, het bedrag van de bezoldigingen, met inbegrip van de pensioenlasten, en van de andere uitkeringen voor de gezamenlijke bestuurders en gewezen bestuurders en, afzonderlijk, voor de gezamenlijke commissarissen en gewezen commissarissen. Daarnaast kan er sprake zijn van overige personeelskosten (reis-, opleidingskosten etc.).

Vanaf ongeveer medio 2013 is n.a.v. een statutenwijzing de samenstelling van de Raad van Commissarissen (RvC) gewijzigd. Vanaf die datum wordt de RvC ingevuld door (voormalige) Schapsbestuurders. Evenals in 2021 is ook in 2022 sprake van een niet geheel evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen in de RvC conform de bepalingen van art. 166 BW2. Dit is, en blijft in de toekomst, volledig afhankelijk van de vertegenwoordiging die de afzonderlijke gemeenten afvaardigen voor het Schapsbestuur.

10. Resultaat deelnemingen

Dit betreft een toevoeging aan de voorziening in de deelneming in Vindt mens en capaciteit B.V. Voor een toelichting verwijzen we naar de toelichting op de Enkelvoudige balans, onderdeel Deelnemingen in groepsmaatschappijen.

11. Belastingen

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor (semi-) publiekrechtelijke organisaties van toepassing. Alle activiteiten die via het principe van volkomen concurrentie in een reguliere marktomgeving opereren, worden hierbij gezien als vanaf 2016 belast met vennootschapsbelasting (Vpb). Hierbij maakt het dan niet uit of e.e.a. vanuit het privaatrechtelijke of publiekrechtelijk regime is georganiseerd; het doel i.c.m. de aard van de activiteiten is dan bepalend voor de belastingplicht. WAA groep nv valt als overheids-nv met haar werkactiviteiten onder de bepalingen van de nieuwe Wet Vpb. In deze nieuwe wet zijn diverse vrijstellingen opgenomen o.a. voor zgn. Wsw-uitvoerders. WAA heeft in de Wet "Vpb voor overheidsbedrijven" als uitvoerder van een hogere overheidsopdracht, zijnde uitvoering Wsw en zonder winstoogmerk, geopteerd voor deze formele en materiële vrijstelling in de nieuwe wet. Een vrijstelling die eind 2017 ook formeel door de Belastingdienst is goedgekeurd en bevestigd. Maar ondanks dat e.e.a. is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

Overige gegevens

Alle relevante gebeurtenissen die na de balansdatum zijn bekend geworden en relevant zijn voor deze jaarrekening, zijn verwerkt in de jaarrekening. Dit geldt ook voor de impact van de coronacrisis, die sinds begin 2020 grote delen van de maatschappij heeft stilgelegd. Dit heeft een aanzienlijke impact gehad op zowel het sociale, maatschappelijke als economische leven. De economische recessie die hierdoor is ontstaan, heeft een onvoorspelbare impact op de economische groei in de toekomst en is daarom niet opgenomen in deze jaarrekening.

Vanaf februari 2022 heeft Rusland Oekraïne onverwachts binnengevallen, dit heeft grote menselijke en economische gevolgen. Het is moeilijk in te schatten wat de toekomstige gevolgen verder zullen zijn van zowel de oorlog als de sancties. Door deze ontwikkelingen is een forse domper op de economische groei waarschijnlijk. De Nederlandse handelsrelaties met deze landen zijn beperkt, maar individuele bedrijven en klanten van WAA zijn maar kunnen en zullen hierdoor ook in toekomst wel (verder) getroffen worden. Dit heeft indirect ook gevolgen voor WAA. Daarnaast kunnen hogere inkooprijzen verder druk uitoefenen op de omzet en marges van WAA.

Ondanks de impact die deze gebeurtenissen hebben op de WAA Groep NV, is de huidige financiële positie naar verwachting voldoende om zelfstandig en zonder een beroep te doen op onze deelnemende gemeenten door deze moeilijke periode te komen. Daarom is de jaarrekening van de WAA Groep NV opgemaakt op basis van de premisse van continuïteit en going concern.

Garantiestellingen

WAA groep nv heeft geen garantiestellingen afgegeven ten behoeve van haar moedermaatschappij en dochtermaatschappijen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de aandeelhouders en raad van commissarissen van WAA Groep N.V.

Verklaring over de in de jaarstukken 2022 opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van WAA Groep N.V. te Venlo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken 2022 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van WAA Groep N.V. op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van WAA Groep N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controle-aanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in WAA Groep N.V. en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld het integriteitsbeleid en het klokkenluidersbeleid. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico's overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersingsmaatregelen door het management, inclusief of er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van deze frauderisico's zijn gericht op een evaluatie van de opzet en de implementatie van de relevante interne-beheersingsmaatregelen om deze risico's te beperken. Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op het risico van het doorbreken van interne-beheersingsmaatregelen door het management:

- Het toetsen of specifieke journaalboekingen en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifieke (op basis van fraudekarakteristieken) journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het evalueren van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van de directie bij het maken van de in de financiële overzichten opgenomen schattingen, zoals de waardering van de vorderingen en overlopende activa, de voorzieningen en de kortlopende schulden en overlopende passiva.
- Het beoordelen van eventuele significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van WAA Groep N.V.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de directie. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controle-aanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op WAA Groep N.V. door inlichtingen in te winnen bij de directie, de manager Financiën en ICT en het lezen van notulen. Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de volgende wet- en regelgeving overwogen: naleving van het (vennootschaps)belastingrecht en regelgeving voor financiële verslaggeving, de vereisten in het kader van Titel 9 van Boek 2 BW aangemerkt als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is WAA Groep N.V. onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Ten aanzien van- deze wet- en regelgeving die geen direct effect hebben op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter. Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van een entiteit, voor de mogelijkheid van een entiteit om haar activiteiten voort te zetten, dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang (bijv. het naleven van de voorwaarden van een vergunning voor het uitvoeren van een activiteit, of het naleven van regelgeving betreffende het milieu); niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten.

Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot:

1. Het management en, in voorkomend geval, de met governance belaste personen vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft.
2. De eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controle-aanpak continuïteit

De directie heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van meer dan 12 maanden van de datum van opmaken van de jaarrekening.

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de directie alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben verkregen en de directie bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Nagaan of de directie gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna continuïteitsrisico's).
- Inwinnen van inlichtingen bij de directie over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de directie verrichte continuïteitsbeoordeling.
- Kennis nemen van de uitvoeringsovereenkomst met het Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o.
- Kennis nemen van de begroting 2023 met daarin opgenomen de ingeschatte bijdragen van de aandeelhouder in het resultaat van WAA Groep N.V.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en er geen continuïteitsrisico's zijn geïdentificeerd.

Verklaring over de in de jaarstukken 2022 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening omvatten de jaarstukken 2022 andere informatie.

De andere informatie bestaat uit:

- Het directieverslag
- De risicoparaagraaf en weerstandsvermogen
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag, de risicoparaagraaf en weerstandsvermogen en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

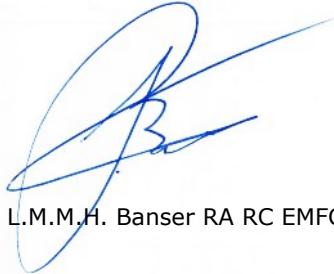
Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht-Airport, 23 augustus 2023

Deloitte Accountants B.V.

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

L.M.M.H. Banser RA RC EMFC

